

MINGGU 08

AURAT, IZIN SUAMI, TAHARAH DAN SOLAT

*Hadirku sebagai Dhuyufurrahman
Kembaliku dengan kemabruran*

TABUNG HAJI
جى على الفلاح

Tabung Haji

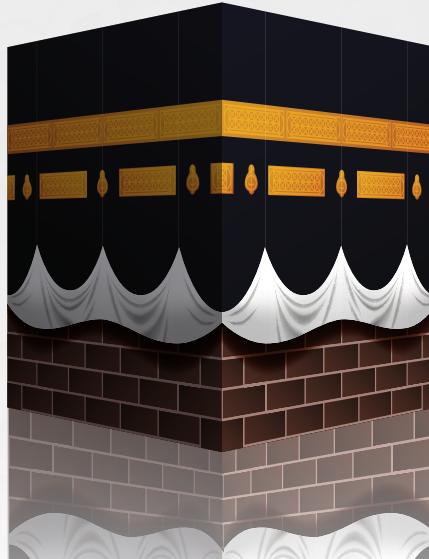
www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

TALBIAH: LAFAZ & MAKNA

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ
إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ

HambaMu datang menyahut panggilanMu ya Allah.
HambaMu datang menyahut panggilanMu.
HambaMu datang menyahut panggilanMu.
Tuhan yang tiada sekutu bagiMu.
HambaMu datang menyahut panggilanMu.
Sesungguhnya segala puji dan nikmat dan kerajaan
adalah kepunyaanMu, tiada sekutu bagiMu.

TABUNG HAJI
جِبَلِ النَّفَاعِ

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

OBJEKTIF

1

Mengetahui had aurat lelaki dan perempuan

2

Memahami maksud keizinan suami

3

Mengetahui kaedah istinjak dan wuduk

4

Mengetahui syarat sah dan jenis-jenis solat

TABUNG HAJI
جى على النفاج

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

KANDUNGAN

01

Permasalahan berkaitan dengan aurat

02

Keizinan Suami

03

Taharah, Istinjaq dan Wuduk

04

Solat Fardhu dan Solat Sunat di Tanah Suci

- **Solat Jumaat dan Solat Jenazah**
- **Solat Jamak dan Qasar**

TABUNG HAJI
جى على النفاج

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

AURAT

TABUNG HAJI
جى على النفاح

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

AURAT - PEREMPUAN

Pendapat Imam Syafie

Aurat wanita dalam solat ialah seluruh badan kecuali muka, bahagian belakang tangan dan telapaknya.

Sabda Rasulullah S.A.W:

لَا يَقْبِلُ اللَّهُ صَلَاةً امْرَأَةٍ قَدْ حَاضَتْ إِلَّا بِخِمَارٍ

“

Tidak diterima solat wanita haid (wanita yang telah baligh) kecuali dengan memakai khimar (pakaian yang menutup aurat dari atas kepala hingga ke kaki)

TABUNG HAJI
جِنَاحُ الْفَلاحِ

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

AURAT - PEREMPUAN

Tebal dan tidak jarang:

- **Kain tebal yang boleh menyembunyikan warna kulit dan yang menampakkan sifatnya.**

Pendapat Imam Syafie:

- **Syarat penutup aurat ialah yang tidak menampakkan warna kulit.**

TABUNG HAJI
جى على النفاح

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

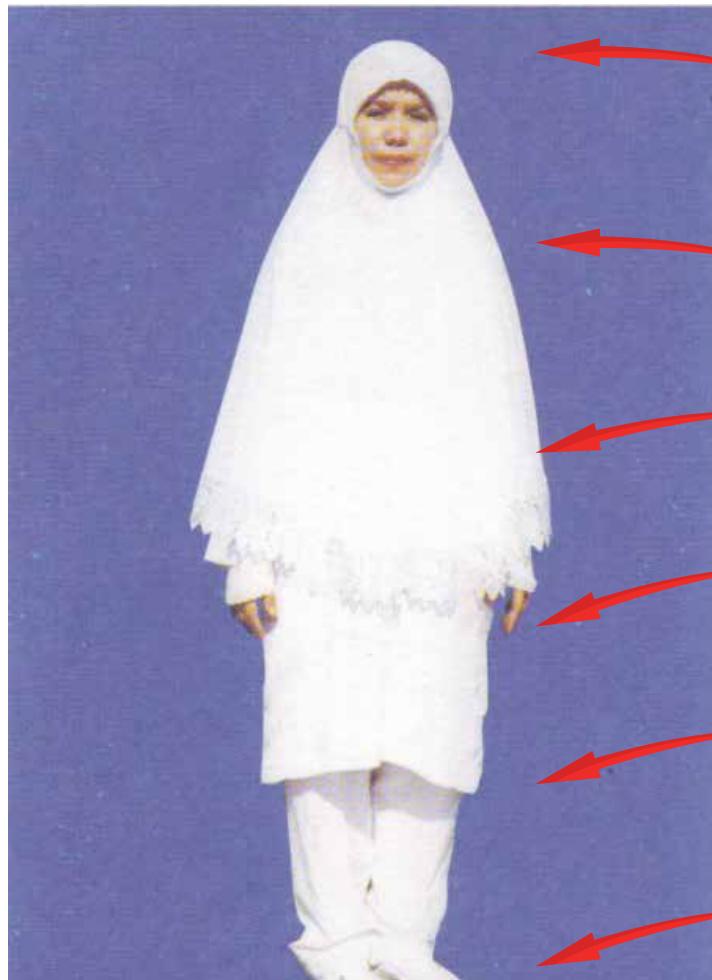
+603-6207 1919

AURAT - PEREMPUAN

AURAT - PEREMPUAN

Contoh penutupan aurat yang sempurna

Tudung mestilah labuh,
tidak jarang dan menutup
dada

Baju mesti labuh dan
longgar

Lengan baju panjang hingga
ke pergelangan tangan

Kain/seluar mesti panjang
sehingga ke buku lali

Mesti memakai sarung kaki
(tidak menampakkan
kulit/kuku)

Kasut tinggi yang tidak
berbunyi (sekiranya hendak
memakai kasut tinggi,pastikan
tumitnya dari getah

AURAT - PEREMPUAN

Permasalahan Berkaitan Aurat Wanita

TAWAF

- Menutup aurat adalah syarat sah tawaf
- Sekiranya terbuka aurat secara sengaja, maka terbatal pusingan tawaf tersebut.
- Sekiranya terbuka dan segera ditutup, tidak dianggap terbuka aurat, maka pusingan tersebut tidak batal.
- Sebelum tawaf pastikan aurat tertutup dengan baik.
- Ketika isyarat atau istilam :
  - Tangan di dalam kain telekung.
  - Memakai sarung lengan.

AURAT - PEREMPUAN

Permasalahan Berkaitan Aurat Wanita

● Aurat Wanita Semasa Tawaf

Beberapa perkara yang perlu di ambil berat berikut:

- Bawah dagu adalah aurat, pastikan ditutup.
- Bahagian tangan sehingga pergelangan tangan adalah aurat, pastikan ditutup.
- Digalakkan memakai stokin tebal supaya menutup aurat.
- Berhati-hati agar tidak kelihatan anak rambut di kawasan muka / telinga sekiranya memakai kacamata.

● Aurat (Di Luar Tawaf):

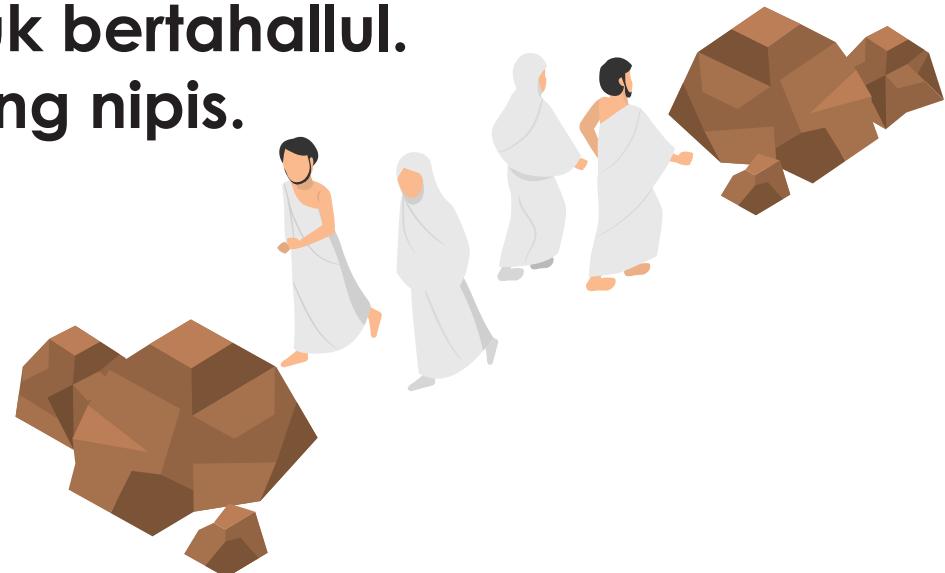
- Seperti hukum biasa – wanita bersama wanita, lelaki ajnabi, mahram dan lain-lain.

AURAT - PEREMPUAN

Permasalahan Berkaitan Aurat Wanita

- **Aurat Wanita Semasa Sa'ie**
  - Menutup aurat tidak menjadi syarat sah Sa'ie.
  - Walau bagaimanapun berdosa jika aurat terbuka dan dilihat oleh lelaki ajnabi seperti dalam situasi berikut:
    - Semasa gunting rambut untuk bertahallul.
    - Elak dari memakai stokin yang nipis.

AURAT - PEREMPUAN

Permasalahan Berkaitan Aurat Wanita Ketika Dalam Ihram

● Aurat wanita sesama wanita

- Dalam bilik hotel.
- Dalam bilik air (Hotel, 'Arafah & Mina).
- Dalam khemah di 'Arafah dan Mina.

● Aurat wanita bersama suami/mahram

● Aurat wanita bersama lelaki ajnabi.

TABUNG HAJI
جى على النفاج

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

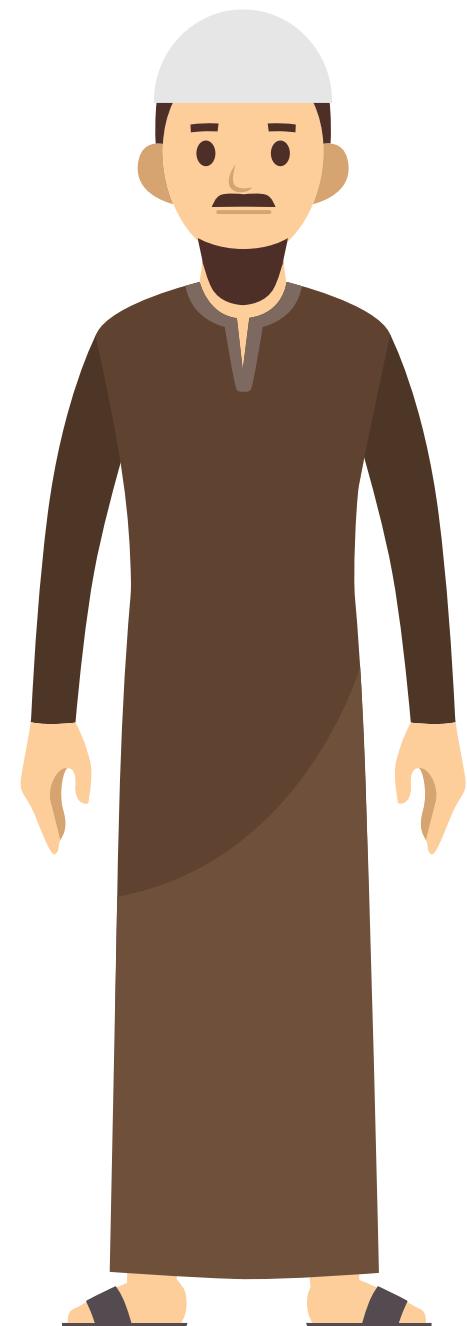
AURAT - LELAKI

Ketika solat: Hadnya antara pusat dan lutut.
Sabda Rasulullah S.A.W :

عورة المؤمن ما بين سرته إلى ركبته

**“Aurat seorang mukmin (dalam solat)
antara pusat dan lutut”**

(Riwayat Al-Bukhari)

AURAT - LELAKI

- 1 • Sebaik-baiknya memakai ihram dari rumah, stesen berlepas (Tanah Air) atau hotel (Madinah).
- 2 • Tidak disunatkan beridtiba', **KECUALI** ketika tawaf yang diikuti dengan Sa'ie selepasnya.
- 3 • Sila berurusan di luar bilik bagi jemaah haji berlainan jantina (walaupun untuk bertemu suami/isteri).

KEIZINAN SUAMI

TABUNG HAJI
جى على النفاح

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

KEIZINAN SUAMI

Setiap wanita yang akan bermusafir perlu mendapat keizinan dari suaminya

إِذَا صَلَّتِ الْمَرْأَةُ حُسْنَهَا، وَصَامَتْ شَهْرَهَا، وَحَصَنَتْ فَرْجَهَا،
وَأَطَاعَتْ بَعْلَهَا دَخَلَتْ مِنْ أَيِّ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ شَاءَتْ

“Jika seorang wanita menunaikan solat 5 waktu, berpuasa pada bulannya (Ramadhan), mengawal kemaluannya (maruahnya) dan ta'at kepada suaminya. Masuklah dia ke dalam Syurga dari mana-mana pintu yang diakehendaki”.

[Riwayat Ibn Hibban, no. Hadith (4163), 471/9]

TABUNG HAJI
جِنْدِلِ النَّفَاح

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

KEIZINAN SUAMI

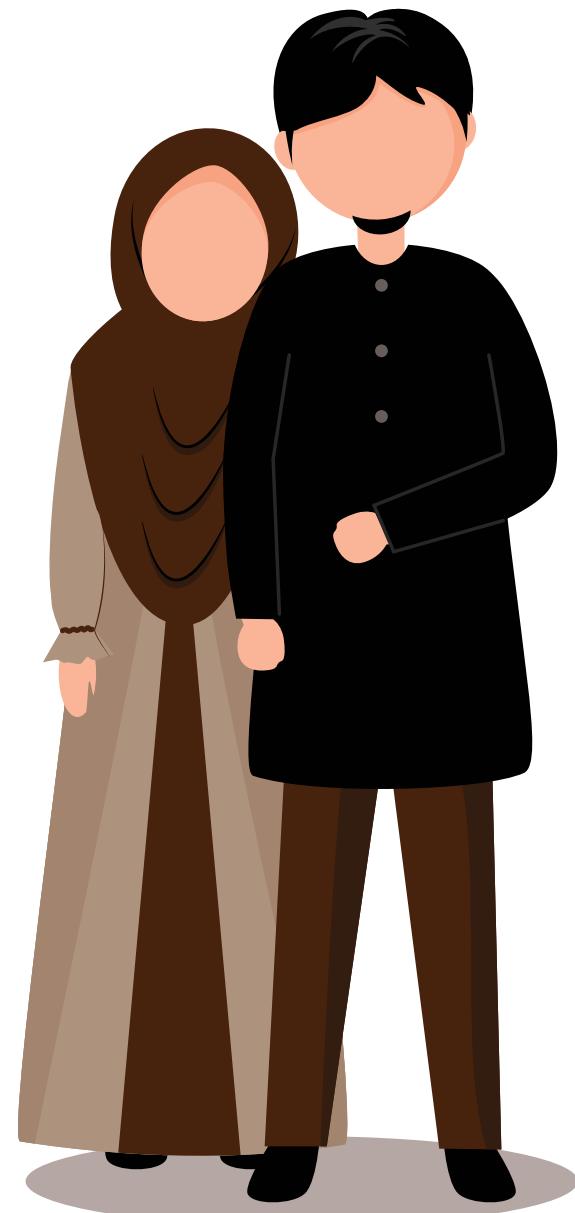
Wanita yang ingin mengerjakan Haji tanpa suami, perlu mendapat:

IZIN SUAMI

**HAJI
WAJIB**

**HAJI NAZAR &
HAJI QADA'**

**HAJI
SUNAT**

KEIZINAN SUAMI

Wanita yang dalam Iddah IDDAH TALAQ RAJI'E

Wajib memohon izin
bekas suaminya

Tempoh iddah talaq raji'e:

- ▶ Wanita yang masih didatangi haid dan tidak mengandung ialah tiga kali suci.
- ▶ Wanita yang telah putus haid ialah 3 bulan.
- ▶ Wanita mengandung ialah sehingga melahirkan anak.

TABUNG HAJI
جى على النفاح

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

KEIZINAN SUAMI

Wanita yang dalam Iddah IDDAH TALAQ BAIN

Tidak perlu izin suami

Tempoh iddah talaq bain:

- ▶ Wanita yang masih didatangi haid dan tidak mengandung ialah tiga kali suci.
- ▶ Wanita yang telah putus haid ialah 3 bulan.
- ▶ Wanita mengandung ialah sehingga melahirkan anak.

TABUNG HAJI
جى على النفاح

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

KEIZINAN SUAMI

Wanita yang Berkahwin

Jika tiada keizinan suami, mereka perlu memenuhi syarat-syarat berikut:

- Ada mahram yang menemaninya.
- Yakin aman dalam perjalanan.
- Perbelanjaan selama perjalanan adalah tanggungan sendiri:
  - Tidak menggunakan harta suaminya; dan
  - Suami tidak “memerlukannya” selama ia pergi.

NOTA

Haji yang dikerjakan tanpa izin suami, hajinya sah tapi berdosa.

TABUNG HAJI
جى على النفاح

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

KEIZINAN SUAMI

Wanita yang Kematian Suami **HARAM**

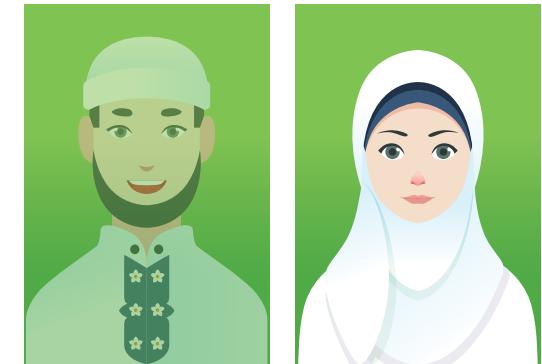

- Bagi wanita tersebut keluar rumah dan ihdad (berhias-hias). Wajib baginya menangguhkan pemergian ke Tanah Suci.
- Tempoh iddah kematian suami 4 bulan 10 hari

KEIZINAN SUAMI

Kematian Suami di Tanah Suci **HARUS**

- Bagi wanita tersebut mengerjakan ibadat haji dan umrah
- Kurangkan keluar-masuk hotel kecuali ada keperluan (hajat).
- Menyelesaikan perkara-perkara yang berkaitan dengan ibadat haji dan umrah.
- Menunaikan solat di Masjidil Haram, mengikuti program yang disusun oleh Maktab sekiranya bimbang dan tiada jaminan keselamatan jika berseorangan.
- Perlu menjaga adab dalam iddah, sentiasa bersama dengan perempuan yang thiqah (boleh dipercayai).

TABUNG HAJI
جى عل النفاح

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

KEIZINAN SUAMI

IHDAD (Tidak boleh berhias-hiasan)

- Tidak memakai pakaian yang berwarna yang menarik perhatian.
- Tidak memakai emas dan permata.
- Tidak memakai wangian/bauan di badan dan pakaian.
- Tidak memakai celak di mata kecuali kerana hajat.
- Tidak memakai solekan yang boleh menarik perhatian.
- Tidak memakai inai.
- Tidak memakai minyak rambut dengan tujuan hiasan dan kecantikan.

TABUNG HAJI
جِلْمَانِ الْفَرَاج

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

KEIZINAN SUAMI

Kesimpulan Mengenai Keizinan Suami

Untuk Haji, Umrah Wajib dan Umrah Sunat:

- Jemaah Haji Wanita hendaklah ditemani oleh mahram atau suaminya.
- HARUS menunaikan haji wajib dan umrah wajib dengan ditemani oleh perempuan yang THIQAH (boleh dipercayai) seorang atau lebih.

TABUNG HAJI
جاري على النفاذ

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

KEIZINAN SUAMI

Mencari Rakan dan Wanita yang Thiqah

- Carilah rakan-rakan dan teman:

- 1 → Sesuai dan boleh di harap
- 2 → Cenderung kepada kebajikan
- 3 → Dapat membantu menyempurnakan ibadah

- Sabda Nabi S.A.W:

“Sebaik-baik sahabat di sisi Allah ialah orang yang terbaik terhadap temannya dan sebaik-baik tetangga di sisi Allah ialah orang yang terbaik terhadap tetangganya.”

(HR. Hakim)

TABUNG HAJI
جىء على النفاذ

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

TAHARAH

TABUNG HAJI
جاري على النفاث

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

ISTINJAK

- Istinjaq ialah membesihkan najis dari qubul dan dubur
- Kewajipan beristinjaq dengan sempurna

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِسْتَنْزِهُوا مِنْ الْبَوْلِ، فَإِنَّ عَامَةَ عَذَابِ الْقَبْرِ مِنْهُ (رَوَاهُ الدَّارَقْطَنِيُّ)

Dari Abu Hurairah Radhiyallahu ‘Anhu, ia berkata, Rasulullah Shallallahu ‘Alaihi Wa Sallam bersabda :

“ Bersihkanlah diri dari kencing kerana kebanyakan siksa kubur berasal dari bekas kencing tersebut.”

Diriwayatkan oleh Ad Daruquthni

TABUNG HAJI
جِبَلِ النَّفَاح

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

WUDUK

RUKUN WUDUK

- Niat (ketika mula membasuh muka)
- Membasuh muka mengikut hadnya
- Membasuh dua (2) tangan hingga ke siku
- Menyapu kepala dengan air, sekurang-kurangnya tiga (3) helai rambut pada had kepala
- Membasuh dua (2) kaki hingga ke dua buku lali
- Tertib

WUDUK

KAEDAH BERWUDUK

● Lokasi

- Dalam Masjidil Haram/ Masjid Nabawi
- Dalam Perjalanan/kenderaan
- Di 'Arafah – Muzdalifah - Mina

● Guna Penyembur Air/botol Air

(Dengan Syarat Air Mengalir (Sekurang-kurangnya tiga (3) titis)

WUDUK

Menyapu air ke seluruh telinga luar dan dalam

Menyelati janggut yang tebal

Menyelati jari tangan dan kaki

Mendahului anggota kanan dari anggota kiri

Membasuh dan menyapu sebanyak tiga (3) kali

Muwalat (berturutan)

Membaca doa selepas berwuduk

AMALAN SUNAT WUDUK

Bersugi

Mengadap kiblat

Membaca basmalah

Mencuci dua (2) tapak tangan hingga ke pergelangan tangan

Berkumur-kumur

Menyedut air ke dalam hidung

Menyapu air ke seluruh kepala

WUDUK

PERKARA MEMBATALKAN WUDUK

1

Keluar sesuatu sama ada benda keras, cecair, atau angin dan sebagainya daripada dua jalan qubul atau dubur.

2

Hilang ingatan dengan sebab gila, pengsan, mabuk, pitam atau fidur yang tidak tetap kedudukan punggungnya.

3

Bersentuh kulit antara lelaki dan perempuan yang bukan mahramnya dengan tidak berlapik.

4

Menyentuh kemaluan (qubul dan dubur) dengan tapak tangan atau perut anak jari. Sama ada kemaluan sendiri atau orang lain.

5

Murtad (keluar dari Islam).

TABUNG HAJI
جى عل النفاح

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

WUDUK

WUDUK SEMASA DI TANAH SUCI

- Bersentuhan lelaki dengan perempuan yang halal nikah tanpa lapik mempunyai dua pandangan
  - Rajih (Pendapat Kuat) :
Batal Wuduk Sama Ada Sengaja Atau Tidak Sengaja
  - Marjuh (Pendapat Boleh Diterima):
Tidak Batal Wuduk Sekiranya Tanpa Syahwat
- Oleh itu boleh berpegang dengan pandangan yang marjuh iaitu tidak batal wuduk jika berlaku persentuhan antara lelaki dengan perempuan tanpa lapik serta tanpa syahwat disebabkan oleh kesukaran dan hajat.

NOTA

Keputusan Muzakarah Haji Peringkat Kebangsaan Kali Ke- 21 dan 22

TABUNG HAJI
جى عل النفاح

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

WUDUK

PENDAPAT MARJUHINI DIGUNA PAKAI KETIKA :

- Bermula dari keluar bangunan penginapan seterusnya hingga ketika di dalam Masjidil Haram atau Masjid Nabawi
- Ketika berada dalam keadaan kesukaran seperti menaiki pesawat atau bas sepanjang tempoh mengerjakan haji/umrah sahaja
- Sah diguna pakai untuk Tawaf dan sebagainya selagi wuduk tidak terbatal mengikut Mazhab Syafi'ie.

Contohnya, seperti keluar angin daripada qubul atau dubur

TABUNG HAJI
جى على النفاج

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

WUDUK

PENGERTIAN SOHIBUL JABIRAH

Sohibul Jabirah ialah orang yang ada balutan, tampalan atau simen yang diletakkan kerana keperluan perubatan yang menghalang air sampai ke kulit.

WUDUK

CARA WUDUK SOHIBUL JABIRAH

Jika balutan, tampalan atau simen itu pada anggota wuduk, dia hendaklah:

- Berwuduk seperti biasa (anggota yang tidak berbalut)
- Menyapu air ke atas balutan
- Digalakkan untuk *I'adah* (mengulang) solat yang dilakukan dengan wuduk *Sohibul Jabirah*

SOLAT

TABUNG HAJI
جاري على النفاذ

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

PENGERTIAN SOLAT

Solat merupakan satu ibadat yang menghubungkan hamba dengan Tuhan-Nya, mengandungi beberapa perkataan dan perbuatan yang dimulai dengan takbir dan disudahi dengan salam.

Dalil kewajipan Solat:

Sabda Rasulullah S.A.W

“Amalan yang pertama yang dihisab (Allah) atas seseorang hamba pada hari kiamat nanti ialah solat. Jika solat seseorang baik, baiklah pula seluruh amalannya dan begitu sebaliknya.”

(HR Al-Tabrani)

TABUNG HAJI
جى على النفاج

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

SOLAT

Yakin masuk waktu

Mengadap kiblat

Menutup aurat

Mengetahui fardu
dan sunat

**SYARAT
SAH
SOLAT**

Islam

Berakal

Suci daripada hadas
kecil dan besar

Suci daripada najis
pada badan, pakaian
dan tempat

Tidak melakukan perkara-perkara
yang membatalkan solat

TABUNG HAJI
جى عل النفاح

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

RUKUN SOLAT 13 PERKARA

NOTA

Tama'ninah ialah tenang, berhenti seketika dan tidak terburu-buru

TABUNG HAJI
جِبَلِ النَّفَاعَ

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

SOLAT

PERKARA MEMBATALKAN SOLAT

- Berkata-kata dengan sengaja.
- Bergerak tiga (3) kali berturut-turut.
- Kedatangan hadas kecil atau besar.
- Terkena najis.
- Terbuka aurat.
- Berubah niat.
- Berpaling badan (dada) dari arah kiblat.

-----:

- Makan/minum walau sedikit.
- Ketawa dengan mengeluarkan suara.
- Menangis hingga mendenggar suara.
- Memanjangkan rukun yang pendek.
- Murtad.
- Mendahului imam
- Terkemudian daripada imamnya melebihi tiga (3) pergerakan.

SOLAT

WAKTU HARAM SOLAT SUNAT YANG TIADA BERSEBAB

- Sesudah solat Subuh sehingga selepas waktu syuruq (Anggaran 15 minit selepas terbit matahari).
- Waktu matahari di tengah langit sehingga gelincir matahari.
- Sesudah solat Asar sehingga Maghrib.

Tetapi solat yang mempunyai sebab terdahulu tidaklah dilarang seperti:

- Solat qada'
- Solat jenazah
- Solat tahiyyatul masjid
- Solat sunat wuduk dan sebagainya

TABUNG HAJI
جى على النفاج

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

SOLAT JENAZAH

SOLAT JENAZAH

- **Hukum: Fardu Kifayah.**
- **Biasa ditunaikan selepas selesai solat fardu.**
- **Wanita juga boleh menunaikan solat jenazah berjemaah bersama-sama dengan lelaki.**

RUKUN SOLAT JENAZAH

- **Niat mendirikan solat jenazah.**
- **Berdiri bagi yang berkuasa.**
- **Empat kali takbir.**
- **Memberi salam.**

TABUNG HAJI
جى على النفاج

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

SOLAT JENAZAH

RUKUN SOLAT JENAZAH

- Lafaz Niat Solat Jenazah :

أَصَلِّ عَلَى هَذَا الْمَيِّتَ أَرْبَعَ تَكْبِرَاتٍ فَرْضَ الْكِفَايَةِ مَأْمُومًا لِلَّهِ تَعَالَى

Lafaz

Sahaja aku solat atas mayat ini, 4 takbir fardu kifayah, makmum, kerana Allah Taala.

- Membaca Al-fatihah selepas takbir yang pertama
- Berselawat selepas takbir ke-2, sekurang-kurangnya:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ، وَعَلَى آلِهِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ

TABUNG HAJI
جِي عَلَى النَّفَاح

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

SOLAT JENAZAH

RUKUN SOLAT JENAZAH

- Berdoa Bagi Mayat Selepas Takbir Ke-3 Sekurang-kurangnya:

(Jika Mayat Lelaki)

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ وَاعْفُ عَنْهُ

(Jika Mayat Perempuan)

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهَا وَارْحَمْهَا وَاعْفُ عَنْهَا

(Jika Mayat Ramai)

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُمْ وَارْحَمْهُمْ وَاعْفُ عَنْهُمْ

- Salam Selepas Takbir Ke-4:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

TABUNG HAJI
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

SOLAT JUMAAT

NIAT SOLAT JUMAAT

Lafaz

أُصَلِّي فَرْضَ الْجُمُعَةِ رَكْعَتَيْنِ أَدَاءً مَأْمُومًا لِلَّهِ تَعَالَى

Sahaja aku solat fardhu Jumaat dua rakaat mengikut imam tunai kerana Allah Ta'ala.

NOTA

- Di Tanah Suci, azan pertama pada hari Jumaat dilaungkan setengah jam sebelum masuk waktu.
- Jemaah tidak boleh menunaikan solat sunat Qabliah dan solat Zohor pada waktu tersebut sebab belum masuk waktu.

TABUNG HAJI
جِبَلِ النَّفَاح

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

SOLAT JUMAAT

SOLAT JUMAAT (WANITA)

● Sabda Rasulullah S.A.W

“Solat jumaat itu wajib dikerjakan oleh tiap-tiap orang Islam dengan berjemaah, kecuali empat (4) jenis manusia: hamba sahaya yang dimiliki, perempuan, anak-anak dan orang yang sakit.”

(Abu Daud & Hakim)

Kesimpulan

- Wanita tidak wajib solat Jumaat.
- Jika mereka solat juga, hendaklah duduk di kawasan yang ditetapkan.
- Selesai solat Jumaat, wanita tidak perlu solat zohor.
- Lebih afodal solat zohor di kediaman sendiri.

TABUNG HAJI
جىء على النفاذ

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

MINGGU
08

AURAT, IZIN SUAMI, TAHARAH DAN SOLAT

SOLAT JUMAAT

Berdasarkan pandangan mazhab Maliki dan Hanbali;

Jemaah haji boleh menunaikan Solat Jumaat mengikut imam di Masjidil Haram ketika kesesakan sehingga terhalang dan menyebabkan terputus saf yang melebihi 300 hasta (135 meter) asalkan mereka mendengar secara langsung suara imam atau mengetahui pergerakan imam dari satu rukun ke satu rukun yang lain.

Keputusan Muzakarah Haji Peringkat Kebangsaan Kali Ke-39 Musim Haji 1444H/2022M

TABUNG HAJI
جىء على النفاذ

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

SOLAT JAMAK

**Menghimpunkan Solat Zohor dengan Asar,
Maghrib dengan Isyak**

JAMAK TAQDIM

**Mengerjakan solat Zohor
dan Asar dalam waktu Zohor
atau;
Maghrib dan Isyak dalam
waktu Maghrib.**

JAMAK TA'KHIR

**Mengerjakan solat Zohor
dan Asar dalam waktu Asar
atau;
Maghrib dan Isyak dalam
waktu Isyak.**

TABUNG HAJI
جى على النفاج

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

SOLAT QASAR

Solat Qasar ialah mengerjakan dua (2) rakaat bagi solat Zuhur, Asar dan Isyak. Tiada qasar bagi solat Maghrib dan Subuh

SYARAT-SYARAT SOLAT QASAR

- 1 Hendaklah perjalanan itu diharuskan oleh syarak.
- 2 Jauh perjalanan tidak kurang daripada dua (2) marhalah (81 kilometer).
- 3 Berniat qasar dan takbiratul ihram.
- 4 Tidak berimam dengan orang yang solat tamam (sempurna).
- 5 Hendaklah solat qasar itu terdiri daripada solat yang empat (4) rakaat sahaja.

SOLAT JAMAK

SYARAT JAMAK TAQDIM

- Mendahulukan solat Zuhur daripada Asar dan Maghrib daripada Isyak.
- Berniat jamak dalam solat pertama sebelum salam (afdhalnya dalam takbiratul ihram)
- Berturut-turut di antara solat yang dijamakkan itu.
- Berkekalan perjalanan hingga takbiratul ihram solat yang kedua.
- Berkeyakinan adanya waktu solat yang pertama berkekalan sehingga didirikan solat yang kedua.

TABUNG HAJI
جى على النفاج

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

SOLAT JAMAK

SYARAT JAMAK TA'KHIR

- Hendaklah berniat jamak dalam waktu yang pertama,
- Berkekalan perjalanan hingga memberi salam solat yang kedua

NOTA

- Jamak ta'khir harus dikerjakan dengan menunaikan solat Asar diikuti dengan Zuhur atau Isyak diikuti dengan Maghrib. Sunat dahulukan solat Zuhur diikuti dengan Asar, begitu juga solat Maghrib dengan Isyak kecuali waktunya sempit tidak mencukupi dua solat fardu maka wajiblah didahulukan solat yang empunya waktu.
- Solat jamak dikerjakan dengan dua azan dan dua iqamah.
- Jika solat itu dikerjakan dengan berjemaah maka maknum hendaklah berniat menjadi makmun dan imam berniat menjadi imam.

TABUNG HAJI
جىء على النفاذ

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

SOLAT

SOLAT JAMAK DI 'ARAFAH DAN MINA

- Harus jamak solat fardu di 'Arafah dan Mina
- Solat jamak secara tamam (tidak qasar)
- Sebab harus jamak :
  - Kerana masyaqqah / hajjat *

NOTA

Mesyuarat JK Ibadat Haji 1427/2006 -

Rujuk kitab al-Majmu' syarah al muhazzab, Imam Aby Zakariya Mahyuddin bin Syaraf al Nawawy; m/s 384 jilid 4 Dar Fikr

TABUNG HAJI
جىء على النفاذ

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

//KEPUTUSAN MUZAKARAH HAJI

WUDUK & SOLAT DAIMUL HADATH

Jemaah haji yang mengalami daimul hadath boleh mengambil pandangan mazhab Maliki iaitu:

- i. Membersihkan najis dan boleh mengambil wuduk sebelum masuk waktu solat.
- ii. Meneruskan solat dengan wuduk yang sama selagi ia tidak terbatal oleh lain-lain perkara yang membatalkan wuduk.
- iii. Memperbaharui wuduk itu adalah sunat sahaja.

*KEPUTUSAN MUZAKARAH HAJI PERINGKAT KEBANGSAAN KE-39.

TABUNG HAJI
جى على النفاج

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

SOLAT

Semasa perjalanan Makkah atau Madinah atau Jeddah atau Malaysia, jemaah haji boleh solat jamak dan qasar. Namun jika ada masalah tidak boleh solat jamak dan qasar dalam perjalanan, jemaah haji boleh jamak ta'khir secara tamam apabila sampai di destinasi. Ini berdasarkan pendapat Mazhab Hanbali yang membolehkan Jamak ta'khir di destinasi, jika dia masih dalam keadaan musafir semasa tamat waktu pertama.

NOTA

**Keputusan Muzakarah Haji Peringkat Kebangsaan
Kali Ke-39 Musim Haji 1444H/2022M.**

TABUNG HAJI
جى على النفاج

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

SOLAT

Mengikut pandangan fuqaha Maliki, Hanafi, Syafie dan Hanbali tidak boleh solat jamak dan qasar sebab musafir selagi belum keluar dari kediaman. Namun berpandukan pandangan yang membolehkan jamak kerana hajat, jemaah haji boleh melaksanakan solat jamak tamam di kediamannya jika diketahui kenderaan tidak berhenti sehingga waktu solat kedua loput.

NOTA

Keputusan Muzakarah Haji Peringkat Kebangsaan
Kali Ke-39 Musim Haji 1444H/2022M.

TABUNG HAJI
جىء على النفاذ

Tabung Haji

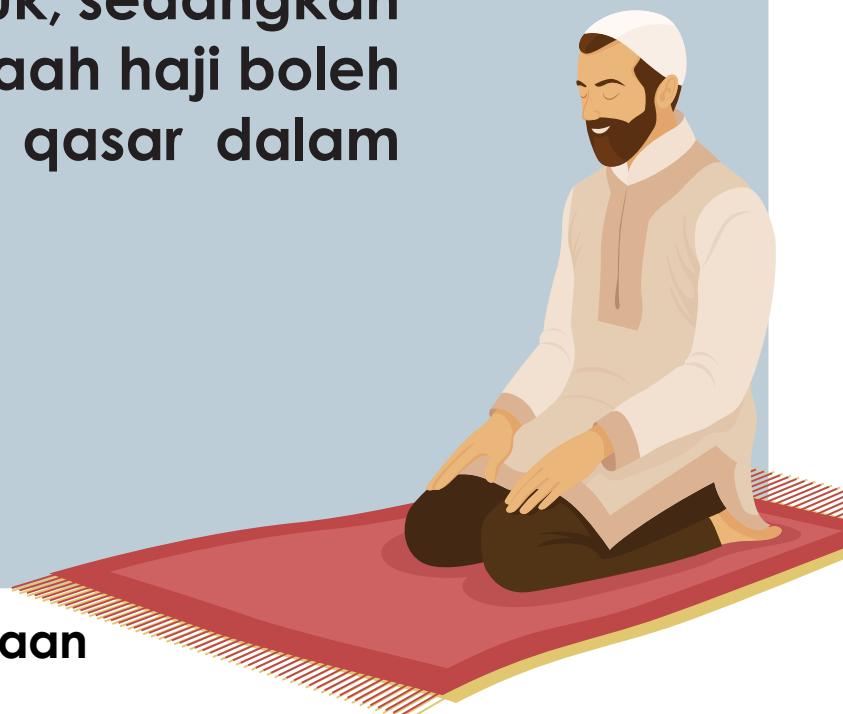
www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

SOLAT

Sekiranya waktu solat pertama telah masuk, sedangkan jemaah haji masih belum bermusafir, jemaah haji boleh melaksanakan solat secara jamak dan qasar dalam perjalanan sama ada taqdim atau ta'khir.

NOTA

**Keputusan Muzakarah Haji Peringkat Kebangsaan
Kali Ke-39 Musim Haji 1444H/2022M.**

TABUNG HAJI
جىء على النفاح

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

SOLAT

SOLAT MENGHORMATI WAKTU

- Adalah solat fardu yang didirikan oleh orang yang tidak ada kemudahan atau kemampuan untuk bersuci atau berhalangan menggunakan air atau debu (faqid tohurayn). Contohnya seperti di dalam kapal terbang, dalam bas dan sebagainya.
- Wajib mengulangi solatnya apabila dia sudah memperolehi kemudahan atau kemampuan untuk bersuci atau tiada berhalangan menggunakan air jika waktu solat masih ada.
- Qada' (ganti) jika waktu solat telah luput.

Rujuk – Fiqh ‘ala Mazahib al ‘Arba’ah 1/167 - Bayan Lil Haj Siri 2 - 1430H

Rujuk – Kitab al Majmu’ Syarh al- Muhazzab, Dar Ihya’ al Turath, juz 2 hlm. 322-323

NOTA

Solat hormat waktu bagi faqid tohurayn (orang yang tidak ada air atau debu untuk bersuci) ketika musafir boleh dijamakkan secara jamak takhir sahaja dan qasar

TABUNG HAJI
جى على النفاج

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

Pengertian makmum masbuq dan muwafiq:

MASBUQ

Makmum yang tidak sempat membaca al-Fatihah sebelum imam ruku'. Tidak wajib menyempurnakan bacaan surah al-Fatihahnya, hanya baca sekadar yang dapat dan dikehendaki ruku' bersama-sama dengan imam.

MUWAFIQ

Makmum yang sempat menyempurnakan bacaan surah al-Fatihah sebelum imam ruku' dengan bacaan yang sederhana (pertengahan).

TABUNG HAJI
جى على النفاج

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

KAIFIAT SOLAT DALAM KEADAAN SAKIT

- Pesakit atau orang yang uzur itu hendaklah mengadap kiblat mengikut keadaan dan daya kemampuannya seperti berikut:
  - Duduk iftirasy (seperti duduk antara sujud).
  - Berbaring mengiring mengadap kiblat.
  - Berbaring terlentang (kaki dan kepala mengadap kiblat).
  - Isyarat kepala
  - Isyarat mata
  - Memadai dikerjakan solat dalam hati.

KESIMPULAN

- 1. Setiap Jemaah Haji perlu menjaga aurat sama ada wanita mahupun lelaki**
- 2. Jemaah haji wanita perlu mendapat keizinan suami mengikut jenis**
- 3. Beristinjak dan berwuduk dengan sempurna sangat penting untuk beribadat**
- 4. Ibadat solat, syarat sah, rukun serta perkara yang membatalkan solat**

TABUNG HAJI
جِنَاحُ الْفَلَاحِ

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

Belajar Haji

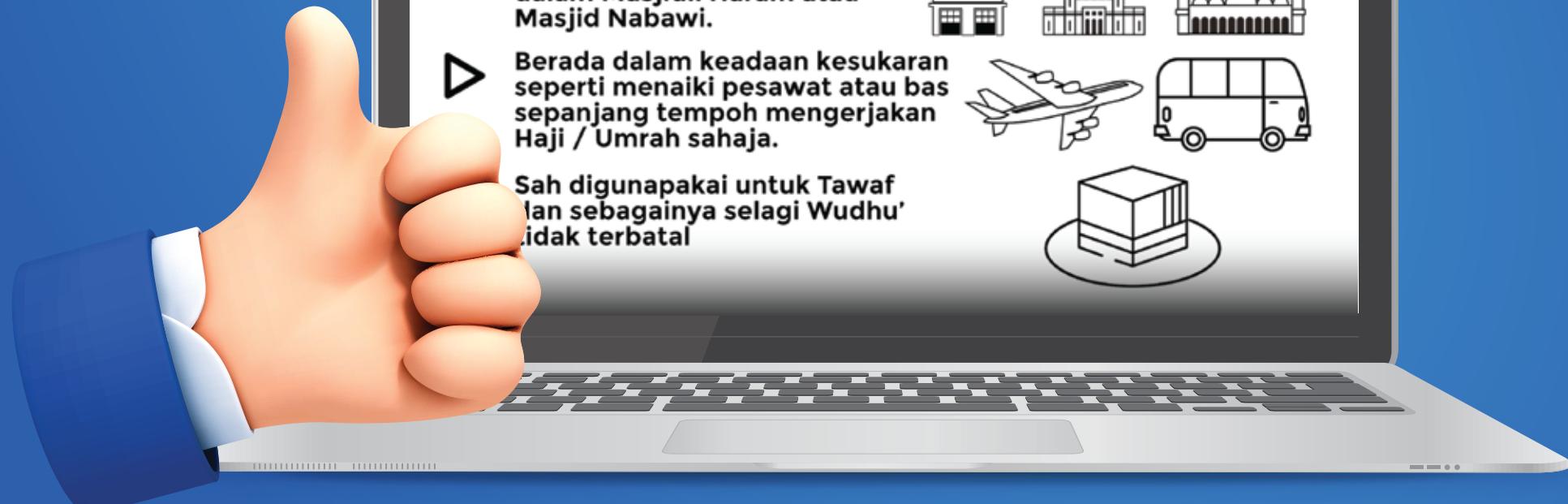
kini lebih mudah secara dalam talian!

Muat turun aplikasi e-Bimbingan Haji melalui:

PANDANGAN MARJUH

- ▶ Keluar bangunan penginapan seterusnya hingga ketika di dalam Masjidil Haram atau Masjid Nabawi.
- ▶ Berada dalam keadaan kesukaran seperti menaiki pesawat atau bas sepanjang tempoh mengerjakan Haji / Umrah sahaja.
- Sah digunakan untuk Tawaf dan sebagainya selagi Wudhu' tidak terbatas

TABUNG HAJI
جاري على النفاذ

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

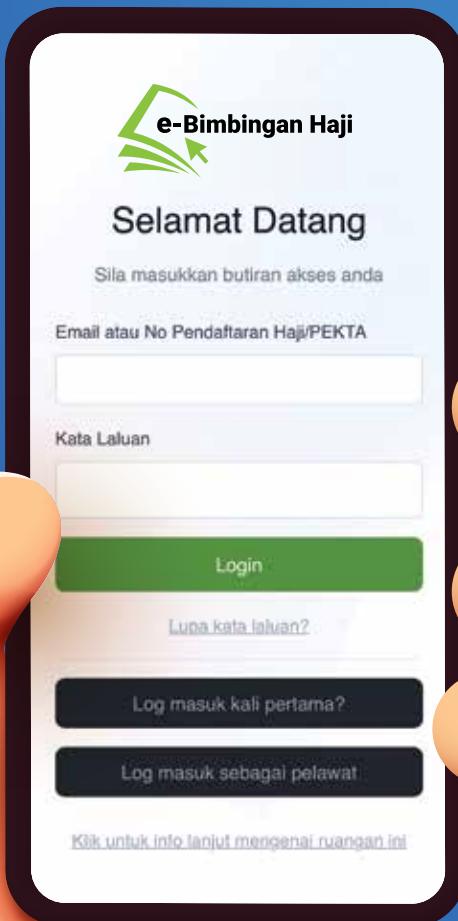
+603-6207 1919

Belajar Haji

kini lebih mudah secara dalam talian!

e-Bimbingan Haji

- 01** **Pilih**
Login kali pertama?
- 02** **Klik**
Butang Hantar
- 03** **Klik**
Butang Kemaskini
- 04** **Klik**
Butang Hantar
- 05** **Klik**
Butang Kemaskini

Muat turun aplikasi e-Bimbingan Haji melalui:

TABUNG HAJI
جى على الفلاح

Tabung Haji

www.tabunghaji.gov.my

+603-6207 1919

SEMOGA SEMUA BAKAL JEMAAH HAJI YANG DIKASIHI
DIBERIKAN OLEH ALLAH S.W.T
KESABARAN & KETENANGAN
SERTA DIDOAKAN MENDAPAT SEBAIK-BAIK
GANJARAN

Haji & Umrah Yang Mabrur

